

ԱՃԱԿԵՐՏԵՍ ՍՈՐՎԱԾ ԴԱՍՍ

Ո՞վ չի ճանչնար Նազօն՝ եօթը տարեկան կրակոտ տղան: Անկարելի է որ չնշմարես զինք զբուանքին 200 աշակերտներու մեջ: Գիտե՞ք ինչու: Ձեռքը տոպրակ մը բռնած՝ կը վազվգէ թռչոտ միջատներու ետեւեն, հաւաքածոյ մը ունենալու համար: Երբ պարտեզ մտնենք, Նազօն արդեն երեսին վրայ փըռուած է գետինը, կը շոյէ եւ կը փայփայէ կանաչ խոտը եւ կը նայի թէ ո՞ր քարին տակը միջատներ պահուած են: Չարմանալի չէ որ Նազոյի ննջարանին մեջ կը բնակին տեսակ-տեսակ միջատներ:

Օր մը հարցուցի. «Նազօն, Ակատեցի որ չես գար Կիրակնօրեայ դպրոց»: Ան գլուխը ծոելով ըսաւ. «Այո՛, օրիո՞րդ, ես նեղուած եմ Աստուծմէ»: «Ինչո՞ւ նեղուած ես» հարցուցի զարմացած:

- Դուք չըսի՞ք՝ երբ որ աղօթենք եւ բան մը խնդրենք Աստուծմէ, Ան կու տայ մեզի: Ես ալ բան մը խնդրեցի, բայց Ան չտուաւ, ուրեմն նեղուած եմ իրմէ, պատասխանեց Նազօն:

Ապշեցայ, արդեօք Նազօն ի՞նչ կրնար խնդրած ըլլալ:

- Ի՞նչ խնդրեցիր Աստուծմէ եւ չտուաւ քեզի, կ'ուզե՞ս ըսել ինծի:

Կարելի՞ էր աննկատ ձգել այսպիսի տղու մը ցալը: Կետ ձուկի մասին պատկերազարդ գիրք մը նուիրելով, Նազոյին բացատրեցի, թէ ինչո՞ւ Աստուած «ոչ» ըսած էր իր աղօթքին:

Եթէ ան իր փափաքած կետ ձուկը ստանար, այդ մեծ կենդանին պիտի կրնա՞ր ապրիլ իր ննջարանին մեջ՝ միւս միջատներուն նման: Նազօն հաշտուեցաւ Աստուծոյ հետ:

ԱՅՍՈՐ ՁԵՐ ՏՕՆՆ Է ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ

Սիրելի՝ ուսուցիչներ,
Եթէ դուք չըլլայիք, մենք ո՞չ գրելու կարդալ, ո՞չ գծել ու ներկել եւ ո՞չ ալ համբել ու հաշուել պիտի սորվեինք:

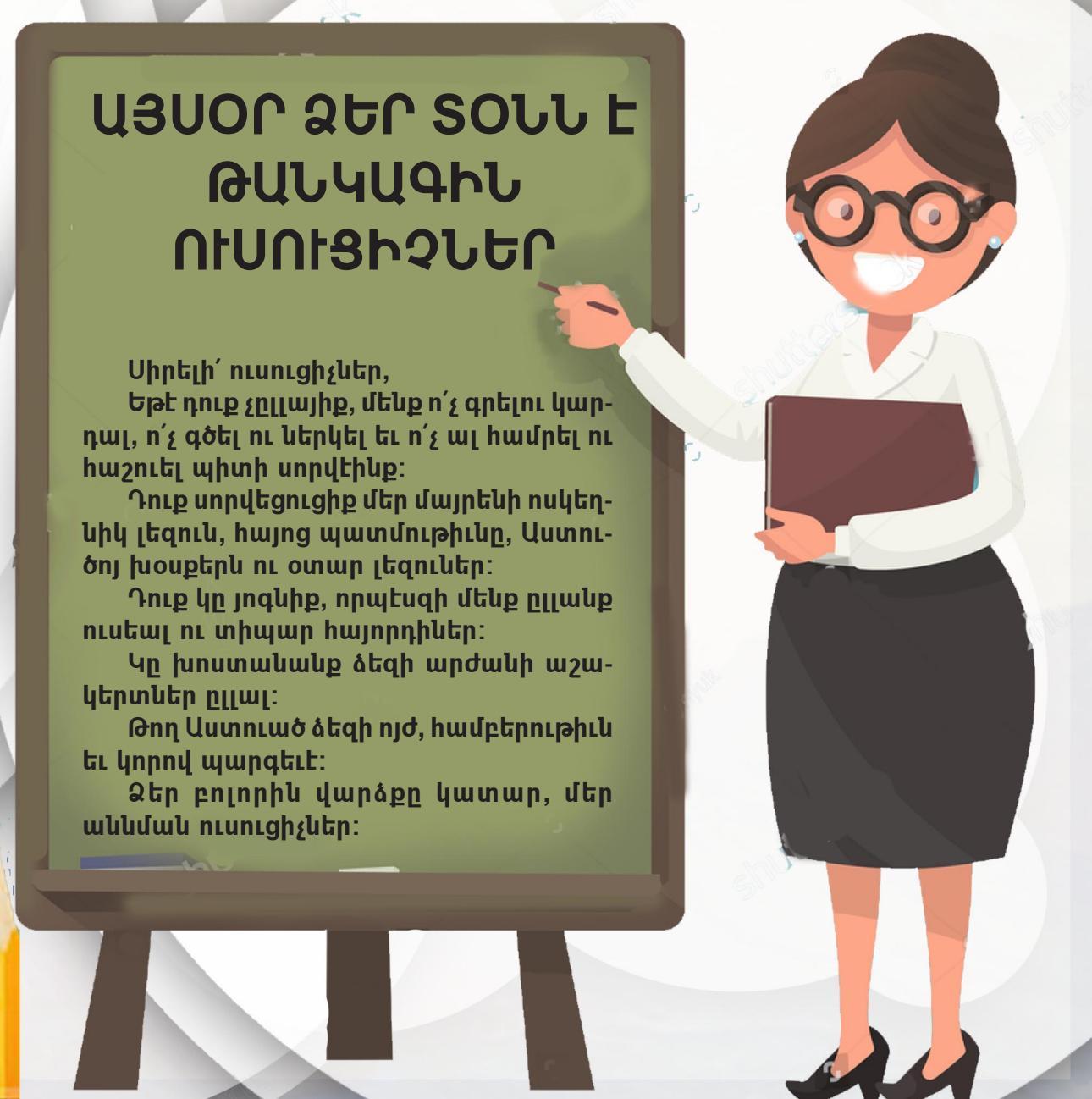
Դուք սորվեցուցիք մեր մայրենի ոսկեղնիկ լեզուն, հայոց պատմութիւնը, Աստուծոյ խօսքերն ու օտար լեզուներ:

Դուք կը յոգնիք, որպեսզի մենք ըլլանք ուսեալ ու տիպար հայորդիներ:

Կը խոստանանք ձեզի արժանի աշակերտներ ըլլալ:

Թող Աստուած ձեզի ոյժ, համբերութիւն եւ կորով պարզեւեւ:

Ձեր բոլորին վարձքը կատար, մեր աննման ուսուցիչներ:

Թիւմ Պատրիարքացի՝ Ռիազ Կաղեան-Տիքոնիքեան
Նազօնացարութեաց՝ Ռաֆայիլ Բեծիւեան

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՅԻ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԵՆ

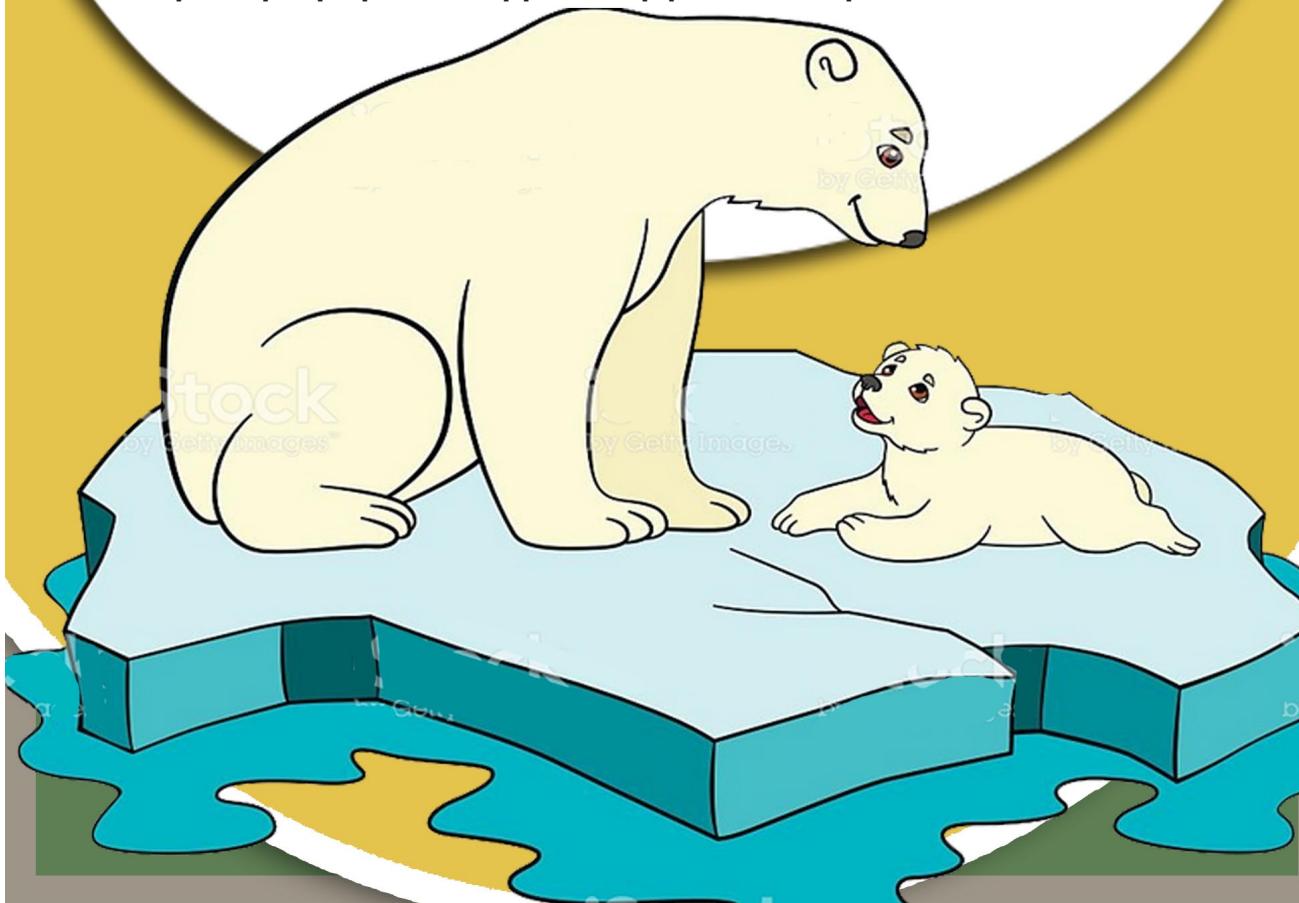
* Ուսգեղջիւրին կոտոշները ուկորէ չեն: Անոնք մազանը-ման եւ կարծր թելերէ շինուած են եւ ճակատին վրայ ամրացած են ուկորէ բունի մը վրայ:

* Եթի խլուրդ մը իր հաւաքած բոլոր որդերը չկարենայ ուտել, մնացածը կը պահէ: Անոնց պոչերը կը խածնէ, որ անդամալոյժ ըլլան եւ այս ձեռվ եթի որ ուզետ թարմ ճաշ կ'ունենայ:

* Ճիւսիսային բեւեռի արջուկը կոյր կը ծնի եւ առանց ակռայի: Կես քիլօ իսկ չի կշռեր ան:

* Յովագները իրենց որսացած կենդանիներէն չեն ուզեր բաժին հանել առիւծներուն, անգղներուն եւ շնագայլերուն: Անոնք որսերը բարձր ծառի մը վրայ կը պահեն, որ յետոյ հանգիստ ուտեն:

* Շինուած ոչ մեկ հետախուզական մեքենայ կը հասնի շուներուն հոտառութեան: Ընորհիւ անոր, անոնք կրնան գտնել ծիլնահիւսէ մը ետք ծիլնին տակ թաղուած դահուկորդներ: Անոնք կրնան նաեւ գտնել երկրաշարժէ մը ետք աւերակներուն տակ բանտարկուած անձեր:

ԽԱՂԵՐ

Գարնան պաղպաղակ ուտելը ճիշդ չէ, եկէ՞ր իիմա ներկենք ամրան կ'ուտենք ու կը զովանանք:

Վնասմորյ - 01
Լզտոտոնով - 6.
Լզգումսն - 8.
Դրսողութուն - 7.
Սոցտում - 9.
Մավլում - 5.
Գղողվարդ - 4.
Մզմուտ - 3.
Տսմվուտ - 2.
Ժղուումվ - 1.

Կապէ՛ ու բառ կազմէ՛

իրաւ	բեր
տարի	անձ
տար	իւր
նախ	ճառ
ալ	քոտ
պատ	ատել
եօթ	ուղի
գործ	ունք
հաստ	ածել
մայր	անասուն

Աղղղողովոտուն

-7-

ԱՏԱՂԱՎԳՈՐԾԸ

Ժամանակին երկու եղբայրներ իրարու կից ազարակներու մէջ կ' ապրեին: Օր մը, անոնք կոհիւի բռնուեցան: Ասիկա առաջին լուրջ ճեղքն էր քառասուն տարի կողք-կողքի հողագործութիւն ընելէ յետոյ, երբ պատիկ անհասկացողութիւն մը մեծ ռումբի վերածուելով պայթեցաւ եւ անոնք քենութեցան մէշտեղ ելաւ:

Օր մը եղբայրներն մէկուն՝ Փոլին դրան զանգը հնչեց եւ ատաղձագործ մը յայտնուեցաւ, որ գործիքներու պայուսակով դիմացը կայնած էր:

- Քանի մը օրուան աշխատանքի կարիք ունիմ, արդեօք մանր-մունք գործեր ունի՞ց կատարուելիք, - հարցուց ան:
- Այո՛, բեզի համար գործ մը ունիմ, նայ՛ այս առուակին կից ազարակին, որ դրացիս, միեւնոյն ատեն կրտսեր եղբօրս կը պատ-

կանի:

Անցեալ շաբաթ մարգագետին մը կար մեր միշեւ, ան դիտմամբ առուակ մը բացաւ զիս նեղացնելու նպատակով: Բայց ես աւելի լաւը խորհեցայ, կը տեսնե՞ս այս փայտերու դէզը, կ' ուզեմ որ ուզը ոտքը բարձրութեամբ ցանկապատ մը շինես, որպէսզի այլեւս եղբօրս երեսը չտեսնեմ:

Ատաղձագործը մտիկ ընելէ ետք ըսաւ.

- Կարծեմ հասկցայ կացութիւնը, բեզի յարմար գործ մը պիտի կատարեմ:

Մեծ եղբայրը շինութեան վերաբերող գործիքները յանձնեց եւ ինք քաղաք զնաց: Վարպետ արհեստաւորը ամբողջ օրը աշխատեցաւ, չափեց, սղոցեց եւ զամեց: Իրիկնամուտին երբ ազարակապանը տուն վերադարձաւ, շշմած մնաց: Յանկապատի տեղ կամուրջ մը կառուցուած էր առուակին մէկ կողմէն միւսը երկարող եւ դրացին՝ փոքր եղբայրը դէախի իրենց կը մօտենար թեւերը լայն բացած, ժպտերես...:

- Եզակի մարդ մըն ես, որ այս կամուրջը շինեցիր՝ բեզի

պատմածներես յետոյ, - ըսաւ Փոլ:

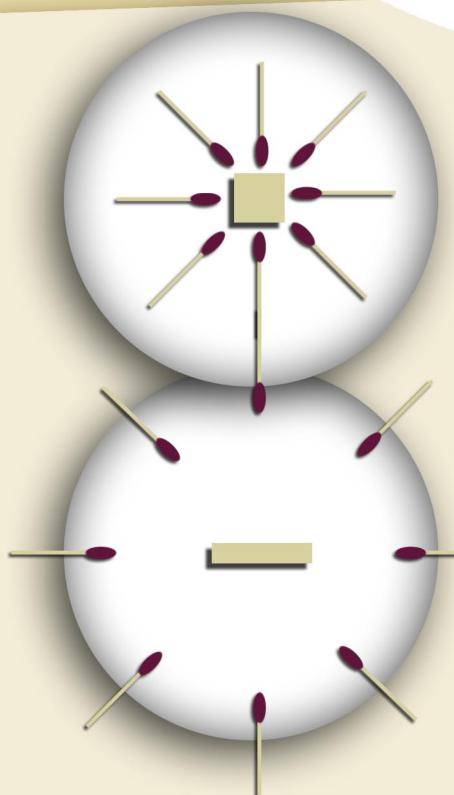
Երկու եղբայրները կամուրջին կերպոնք իրար միացան եւ փաթթուեցան: Երբ ետ դարձան տեսան ատաղձագործը իր գործիքներու պայուսակը կը հաւաքէր.

- Ո՞ւր կ' երթաս, բարի՛ մարդ, քանի մը օր եւս մնացիր, - ըսաւ մեծ եղբայրը:

- Ճատ կը փափաքէի մնալ, սակայն ուրիշ կամուրջներ ունիմ շինելիք, - ըսաւ ան, ժպտաց ու հեռացաւ:

ԳԻՏԱԿԱՆ... ԳԻՏԱԿԱՆ

Լուցկիին յատկութիւնները

Մինչեւ հիմա ծանօթ էք լուցկիններու մեկ յատկութեան կամ եթե կ'ուզէք թերութեան, դիւրութեամբ կը բռնկին, սակայն ուրիշ թերութիւններ ալ ունին, շաքարը կը սիրեն եւ մաքրասէր չեն, որովհետեւ կը խուսափին օճառէն:

Պևակ մը մաքուր ջուրով լեցուցէք եւ անոր մակերեսին վրայ գգուշութեամբ 7-8 լուցկիններ շարեցէք, տայլով անոնց շառակիղներու ուղղութիւն, եթե ջուրը բոլորովին հանդարտի, պնակին կեղրոնք տեղատրեցէք կտոր մը շաքար: Շաքարը լուծուելով իրեն կը քաշէ լուցկինները, ինչ որ կը փաստէ, թէ լուցկին կը սիրէ շաքարը:

Թիչ մը վերջ մատիտի նման գլանաձեւ կոտրած օճառի մը կտորը տեղատրեցէք շաքարին տեղը: Լուցկինները անմիջապէս կը փախչին օճառէն, գրաւելով նախկին տեղը:

Ինչո՞ւ երբեմն գլխապը- տոյտ կ'ունենաս

Ընդհանրապէս գլխապտոյտ կ'ունենաս, եթե արագ, պտուտաձեւ կը դառնաս, եւ յանկարծ կանգ կ'առնես: Երբ կանգ կ'առնես, ականչիդ մէջի հեղուկը կը շարունակէ շարժիլ, շարժող հեղուկը քեզի զգալ կու տայ թէ դուն տակալին կը շրջին, սակայն այս անգամ հակառակ ուղղութեամբ: Այն ատեն ուղեղդ շփոթի կը մատնուի, կարծելով թէ տակալին շարժումի մէջ ես, անոր համար կարծ ժամանակի համար գլխապը-տոյտ կը զգաս:

ԹՇՉՈՒՆԵՐՈՒ ՓԵՏՈՒՐՆԵՐ

Երբեմն կ'ըսէն՝ «կենախները ու թռչունները»: Ճիշդ չէ, որովհետեւ թռչուններն ալ կենախներ են, այն տարբերութեամբ, որ իրենց մարմինը ծածկուած է փետուրներով: Թռչուններն զատ ուրիշ փետրաւորներ չկան:

Փետուրը թերեւ է ինչպէս բլուզը եւ շատ ամուր: Եթէ թռչունը փետուրներ չունենայ, չի կրնար թռչիլ: Եւ, առհասարակ, առանց փետուրներու, թռչունը չի կրնար ապրիլ: Փետուրները թռչունը կը փրկեն վիրաւորուելէ, ցուրտեն ու տաքեն: Փետուրները անոնց «հագուստներն» են:

Փետուրները կը ծածկեն թռչունի ամբողջ մարմինը:

Ամենափարթամ փետուրները ջայլամինն են, ամենաերկարն ու շքեղը՝ սիրամարգինը:

Փետուրները թռչունները կը զարդարեն եւ ձեւով, եւ գոյնով: Առանց փետուրներու, թռչունները մեկ օր չեն կրնար ապրիլ: Ահա թէ ինչու թռչունները այդպէս հոգատար են իրենց փետուրներուն նկատմամբ, կը մաքրեն, հատհատ կ'առանձնացնեն, կը յարդարեն: Զուրով կը լուան, ճարպ կը քսեն, փոշիով կը ծածկեն: Կը պահանձնեն:

Աշխարհի ամենն մեծ թռչունը ափրիկեան ջայլամն է, հասակը՝ 2.5 մետր, ծանրութիւնը՝ 90 ըկ:

Միայն ջուրին մէջ չէ որ թռչունները կը լողան: Կաչաղակները եւ ագռաւները կը թփոտան թաց խոտի ու ձիւնի վրայ, կաքաւները՝ փոշիի մէջ: Անգղներն ու գորշանգղները կը սիրեն արեւի, իսկ կեռնեխներն ու ճայերը՝ նոյնիսկ միջնային լոգանքներ:

Թռչունները կը կանխագուշակեն:

Ճնճուկները խիստ ցուրտեն առաջ կը տաքցնեն իրենց բոյները, փասխաները անձրեւեն առաջ անհանգիստ ձայներ կը հանեն ծառերու վրայ: Նախան թխպոտ եղանակներու սկսիլը, ծիծեռնակները ցածնեն կը թռչին, իսկ լաւ եղանակներուն՝ բարձր երկինքնեն:

Թռչունները նոյնիսկ կը գուշակեն երկրաշարժները: Նախքան երկրաշարժը՝ կ'անհանգստանան, յուզուած կ'աղմկեն, այստեղ եւ այստեղ նետուելով:

Բառեր

Թխպոտ - ամպոտ
Կեռնեխ - սարեակ

